

YENİ BİR KURUM:

MYK

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

**Amaç: Tüm mesleklerin yeterliliği
olan bireylerce ifa edilmesi**

Ulusal yeterlilik sisteminin kurulması, mesleki eğitimin iş dünyasının ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilmesi, edinilmiş bilgi ve becerilerin akredite olmuş kuruluşlar aracılığıyla ulusal ve uluslararası alanda kıyaslanabilirliğin sağlanması, hayat boyu öğrenmenin teşvik edilmesi görevini yerine getirmek üzere 21 Eylül 2006 tarihli ve 5544 sayılı kanun ile Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) kurulmuştur.

Bayram AKBAŞ

MYK Yönetim Kurulu ve Kurum Başkanı

GİRİŞ

Türkiye'nin sahip olduğu genç ve dinamik nüfus; eğitilip, kalifiye işgücüne dönüştürülerek istihdamları sağlanabilirse ulusal fırsat oluşturmaktadır. Bunlar yapılamaz ise, fırsat olmaktan çıkacağı gibi önemli bir sorun oluşturacaktır. Tüm dünyada olduğu gibi, yaşamakta olan küresel ekonomik kriz nedeniyle ülkemizde de işsizlik artmıştır. Ancak ulusal ya da küresel kriz dönemleri dışında da kronikleşmiş bir işsizlik sorununuz bulunmaktadır.

Kuşkusuz işsizliği tetikleyen faktörler birden fazladır ve bunlardan biri de “*eğitim istihdam ilişkisinin*” yetersizliğidir. Eğitimin çıktısı istihdamın girdisini oluşturur. Mesleki eğitimden mezun olan kişiler, iş piyasasının istediği mesleki niteliklere sahip olmuşlar ise, istihdam edilme şansları yüksektir. Öğrenimi sırasında edindiği bilgi ve becerileri iş piyasasında geçerli olmayanların mesleklerinde iş bulabilmeleri ya da iş kurmaları oldukça zordur.

Örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim veren okullardan mezun olanlara verilen diploma veya belgeler, kişilerin sahip oldukları bilgi ve becerileri yeterince ve güvenilir biçimde yansıtmamakta, çoğu zaman resmi bir kurumun verdiği belge iş dünyası tarafından kabul edilmemektedir. Ayrıca, herhangi bir eğitim almadan, çalışarak beceri edinen kişilerin büyük

bir bölümü sahip oldukları becerilerini belgelendirme imkânı bulamamaktadır. Bu durum, en basit ifadeyle işsizlerin iş bulmasına, işverenlerin de aradığı işçiyi temin etmelerine engel olmaktadır.

Bu sorunları gidermek veya en aza indirmek amacıyla, tevdi edilecek görevleri yürütecek bir organizasyon için üçlü katılımı yıllarca süren hazırlık çalışmaları yapılmıştır. Ulusal yeterlilik sisteminin kurulması, mesleki eğitimin iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilmesi, edinilmiş bilgi ve becerilerin akredite kuruluşlar aracılığıyla ulusal ve uluslararası alanda kıyaslanabilirliğinin sağlanması ve hayat boyu öğrenmenin teşvik edilmesi görevlerini yerine getirmek üzere, 21 Eylül 2006 tarihli ve 5544 sayılı Kanun ile Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) kurulmuştur.

Hukuki yapı ve organlar

MYK, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının (ÇSGB) ilgili kuruluşudur. MYK'nın tüm organlarında eğitim ve istihdamla ilgili Bakanlıkların, kamu kurumlarının, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarının temsilcileri yer almaktadır. (MYK Teşkilat Şeması)

MYK Genel Kurulu, Bakanlıklar ve kamu kurumlarından 16, Üniversitelerden 3, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarından 20 olmak üzere toplam 39 temsilciden oluşmaktadır. Yönetim Kurulunun seçimi ve faaliyetlerin ibrası dâhil, Kurumu ilgilendiren idari ve mali tüm kararlar MYK Genel Kurulu tarafından alınmaktadır.

Kurumun yürütme organı olan MYK Yönetim Kurulu ise, ÇSGB, Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarının Genel Kurul üyesi olan birer temsilcilerinden oluşmaktadır.

Sektörel uzmanlar kurulu olarak nitelendirilebilecek olan MYK Sektör Komiteleri yine eşit yetki ve sorumluluk dâhilinde üçlü katılımı ile teşkil edilmektedir. Sektör komiteleri, hazırlanan meslek standardı taslaklarının ulusal meslek standardı (UMS), ulusal yeterlilik taslak-

larının da ulusal yeterlilik olarak kabul edilebilmesi için, inceleme yapan, önerilerde bulunan ve MYK Yönetim Kuruluna sunulmasına karar veren kurullardır.

MYK teşkilatı mümkün olabildiğince bürokratik yapılanmadan uzak, uzmanlığa dayalı, en fazla 90 per

sonelin istihdam edilebileceği bir organizasyondur. Hizmetlerin koordinasyonundan ve yürütümünden sorumlu olan Başkanlık ile ana, danışma ve destek hizmet birimleri bulunmaktadır.

Kuruluş çalışmaları

Kurucu mahiyetteki ilk MYK Genel Kurulu 08 Aralık 2006 tarihinde toplanarak MYK Yönetim Kurulu üyelerini seçmiştir. Yönetim Kurulu 26 Aralık 2006 tarihinde toplanmış, Yönetim Kurulu ve Kurum Başkanı seçilmiş ve böylece bu tarihten itibaren MYK hukuken faaliyete geçmiştir.

Bütçe, personel planlaması, çalışma programı belirlenip, personel istihdam edilmeye başlanılmasından bu yana geçen bir yılı aşkın sürede, ikincil mevzuatın oluşturulması, hizmet binası ve donanım temini gibi sıfırdan bir kurum oluşturma yolundaki zorlu çalışmalar gerçekleştirilmiş ve Kurum fonksiyonel hale getirilmiştir.

MYK'nın görevleri

MYK'nın görevleri 5544 Sayılı Kanunda ayrıntılı olarak sayılmış olup, Kurumun temel görevleri anlam itibariyle;

Avrupa Birliği ile uyumlu ulusal yeterlilik sistemini kurulması ve işletilmesi,

İş dünyası temsilcilerinin tüm süreçlere ve kararlara aktif olarak katılımıyla ulusal meslek standartlarının oluşturulması.

Bayram AKBAŞ

MYK Yönetim Kurulu ve Kurum Başkanı

Ulusal meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin belirlenmesi,

Mesleki ve teknik eğitim ve öğretimin bu standartlara göre verilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile işbirliği yapılması,

İşgücünün mesleki yeterliliğinin bağımsız kuruluşlar aracılığıyla belirlenmesi ve verilen belgelerin ulusal ve uluslararası düzeyde kıyaslanabilirliğinin sağlanması,

Ulusal meslekî yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonunun sağlanması,

Hayat boyu öğrenmenin desteklenmesi,

Biçimsel eğitim almadan mesleği öğrenen kişilerin becerilerini belgelendirme imkânı sağlanması,

Türkiye'de çalışacak yabancıların sahip oldukları meslekî yeterlilik sertifikalarının doğruluğunun belirlenmesidir.

İkincil Mevzuat

Kanunda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli olan tüm yönetmelikler ve diğer ikincil mevzuat ilgili tüm tarafların sürece katılımıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda;

Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik 5 Ekim 2007 tarihli Resmi Gazetede,

Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev ve Çalışması Hakkında Yönetmelik ise 27 Kasım 2007 tarihli Resmi Gazetede,

Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği 30 Aralık 2008 tarih ve 27096 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Meslek Standartları

MYK'nın temel görevleri bağlamında, meslek standartlarının belirlenmesi öncelik arz etmektedir. Meslek standardı; bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için, gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu

gösteren asgari normlardır. Meslek standardını iş dünyasındaki mesleki koşulları tanımlayan, çalışanların yapabileceği görev ve işlemleri özetleyen metinler olarak değerlendirmek mümkündür. Meslek standartlarının geliştirilme sürecinde; araştırma, inceleme ve analizler ve diğer teknik çalışmaların yapılması gereklidir, ancak yeterli değildir. Bu çalışmalar aynı zamanda ilgili taraflar arasında uzlaşma sürecini içermeli, Devlet, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarının konsensüsüyle ortaya çıkmalıdır.

Bu gereklilikten dolayı meslek standartları, sınav ve belgelendirme hizmetleri bizzat MYK tarafından değil; yetkilendirdiği kurum ve kuruluşlarca yapılacaktır. MYK uzlaşmayı temin ederken, kaliteyi güvence altına alma rolünü de üstlenmektedir.

Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hak-

kında Yönetmeliğe (UMSHHY) göre meslek standartları taslaklarının objektif ölçütlere göre seçilecek kurum/kuruluşlara hazırlanması, bu taslakların sektör komitelerinin incelemesinden geçtikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanması ve ulusal meslek standardı olarak Resmi Gazetede yayımlanması hüküm altına alınmıştır. Meslek standardı formatının uluslararası uygulamalara göre belirlenmesi, mesleğe ilişkin yeterlilik düzeylerinin Avrupa Birliği tarafından benimsenen yeterlilik seviyelerine ve Avrupa Yeterlilik Çerçevesine (AYÇ) uygun olması benimsenmiştir.

UMSHHY'ne bir geçici madde konularak, bu güne kadar kurum ve kuruluşların kendi imkânlarıyla veya uluslararası kuruluşların desteğiyle yürüttükleri projeler kapsamında hazırlamış oldukları meslek standardı taslaklarının veya bu yöndeki çalışmaların ulusal birikim olarak değerlendirilmesine imkân sağlanmıştır. 1995-2000 yılları arasında İŞKUR koordinasyonunda yürütülen İstihdam ve Eğitim Projesi kapsamında geliştirilen 250 adet meslek standardı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında 65 adet meslek standardı ile Türk Stan-

dartları Enstitüsü tarafından geliştirilmiş 364 meslek standardı MYK'ya kazandırılmıştır. Söz konusu ulusal birikim, MYK ve meslek standartları hazırlamak üzere MYK Yönetim Kurulunca görevlendirilen kuruluşların çalışmalarında değerlendirilmektedir.

Meslek standardı hazırlama ve işbirliği talebinde bulunan kurum/kuruluşlara iletmek üzere standart bir 'Meslek Standardı Hazırlama Başvuru Formu' hazırlanmıştır. UMSHHY dâhilinde yapılan çağrı ve tanıtımlar sonucunda, 60'ın üzerinde gönüllü kurum/kuruluştan meslek standardı hazırlama başvurusu alınmıştır. MYK Yönetim Kurulunca belirlenmiş öncelikli 10 sektör dikkate alınarak başvurular değerlendirmeye başlanmış ve altı sektöre (İnşaat, Enerji, Otomotiv, Tekstil-Hazır Giyim-Deri, Metal, Turizm-Konaklama-Yiyecek İçecek Hizmetleri) yönelik değerlendirmeler tamamlanmış ve dört sektörde görevlendirme yapılmıştır.

Bu çerçevede; inşaat sektöründe Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES), Otomotiv Sektöründe Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS), Doğalgaz alt-sektöründe Türkiye Doğalgaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR),

MYK Genel Kurulu, Bakanlıklar ve kamu kurumlarından 16, Üniversitelerden 3, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarından 20 olmak üzere toplam 39 temsilciden oluşmaktadır. Yönetim Kurulunun seçimi ve faaliyetlerin ibrası dâhil, Kurumu ilgilendiren idari ve mali tüm kararlar MYK Genel Kurulu tarafından alınmaktadır.

Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektöründe Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) ve İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) meslek standardı hazırlamak üzere görevlendirilmiştir.

Görevlendirilen kuruluşlar taslak meslek standardı geliştirme çalışmalarına başlamışlardır Doğalgaz alt-sektöründe doğal gaz tesis ve kullanımına ilişkin farklı seviyelerde 11 adet taslak meslek standardı hazırlanmış, görüş alma süreci 27 Şubat 2009 tarihinde tamamlanmıştır.

Sınav ve belgelendirme

Kurumun asli faaliyetlerinden biride sınav ve belgelendirme işlemleridir. Bu faaliyetlerin usul ve esasları "Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği" (MYSBY) ile belirlenmiştir.

Ulusal mesleki yeterlilik sistemi dâhilinde ulusal yeterlilik; yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca yapılan değerlendirmelerle tespit edilen ve MYK tarafından onaylanarak ulusal yeterlilik çerçevesine yerleştirilen, bireyin sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlik olarak tanımlanmıştır.

Ulusal yeterlilikler, bir veya birden fazla ulusal meslek standardı esas alınarak oluşturulur. Ulusal meslek standardının bulunmadığı alanlarda uluslararası meslek standartları içeriğinde tanımlanan uygulama yönteminde herhangi bir değişiklik yapılmadan esas alınır.

MYK tarafından kabul edilen ulusal yeterliliklere göre sınav ve belgelendirme faaliyetleri yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilir. Bir kuruluşun yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olabilmesi için öncelikle Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) ya da Avrupa Akreditasyon Birliği bünyesinde çok tarafı tanıma anlaşması imzalamış başka akreditasyon kurumlarınca ilgili yeterliliklerde TS EN ISO/IEC 17024 standardına göre akredite edilmiş olması gerekmektedir. Daha sonra MYK tarafından yapılan inceleme, denetim ve değerlendirme sonucunda gerekli şartları sağladığının tespiti ve Yönetim Kurulunca yetkilendirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede akreditasyon sürecinde yapılacak başvuruları karşılayabilmeleri noktasında TÜRKAK ile görüşmeler yapılarak koordineli çalışma prensip kararı alınmıştır.

UYÇ'deki yeterliliklere göre yeterliğini belgelendirerek MYK belgelerini edinmek isteyen kişiler, Kurum tarafından yetkilendirilmiş bir belgelendirme kuruluşuna başvuracaklardır. Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları ilgili yeterlilikte yer alan başvuru şartlarına göre belgelendirme başvurularını değerlendirecektir.

Bireylerin belgelendirilmeleri ile ilgili süreç yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca yürütülecek olup sürece ilişkin ayrıntılar yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca hazırlanarak bireylerin erişimine sunulacaktır.

Bireyler, belgelendirilmek istedikleri yeterliliğe göre listeleri MYK internet sitesinde yayınlanacak olan; yeterliliklere göre yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarından durumlarına uygun olanı seçerek belgelendirilme başvurusunda bulunabileceklerdir. Konuya ilişkin tüm gelişmeler MYK web sitesinden, (www.myk.gov.tr) takip edebilir.

Uluslararası projeler

MYK'nın kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi, sivil toplum kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemini destekleyen, meslek standardı, sınav ve belgelendirme merkezlerinin oluşumu için daha fazla gelişmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle MYK'nın kuruluş süreciyle eş zamanlı olarak tamamına yakını Avrupa Birliği hibesinden oluşan yaklaşık 11 Milyon Avro bütçeli "Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi" projesi hazırlanmıştır.

Projenin Hizmet Sözleşmesi İş Tanımı (TOR) hazırlanmış ve Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB)'ne gönderilmiştir. TOR gelen görüşler doğrultusunda revize edilmiş, 2. taslak MFİB'ne gönderilmiştir. TOR AB Delegasyonu onay sürecindedir. Söz konusu projenin ihale duyurusu (forecast) Europeaid sayfasında yayımlanmıştır. Proje için iki "İzleme Raporu" hazırlanmış ve ilgili Makamlara (ÇSGB, ABGS) gönderilmiştir. 2009 yılı ortalarında projenin fiilen uygulanacağı öngörülmektedir.

MYK'nın Avrupa Yeterlilik Çerçevesine uyumlu yapılandırılmasında bahse konu proje çok yardımcı olacaktır. Proje aynı zamanda MYK Genel Kurul üyesi sosyal tarafların da yararlanıcı olabilecekleri, "Meslek Standartları Geliştirme, Bilgi ve Beceri Ölçme-Değerlendirme Merkezleri" oluşturmak isteyen kurum/kuruluşlara önemli miktarlarda hibe sağlanacaktır. Böylece sosyal tarafların teşvik edilmesine ve mesleki yeterlilik sisteminin sürdürülebilir kılınmasına katkı sağlanacaktır.

MYK 2009 Yılı Çalışma Programı doğrultusunda yılsonuna kadar ulusal meslek standartlarının yayınlanması ve yeterlikler belirlenerek sınav ve belgelendirme faaliyetlerine başlanması, ulusal yeterlilik strateji belgesinin (taslak) hazırlanması ve programdaki diğer çalışmaların gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.